צעהנטען ריב. דניאל האט זיך געפיהלט ווי פון א דונער געטראפען; ער איז ארונטער געפאלען פון זיעבעטען הימעל אין א טיעפען אבגרונד. זיין פריי רבקה האט אבער פערשטאנען, אז דא מוז עפעס זיין, ליזא וואלט זיך ניט אזוי לייכט ענטזאגט פון אזא חתן, זי מוז געוויס האבען אן אורזאכע דערצו.

מאזעס איז יענעם טאג לאנג ניט פערבליבען, ער איז געזעסען ביי א האל־בער שטונדע און אוועק.

פאטער און מוטער, זענען דאן ביי־דע אנגעפאלען אויף ליזאן.

„וואס איז מיט דיר דער מעהר? ווארום האסטו איהם דערלאנגט אזא פאטש אין פנים? דאס איז דאך א סקאנ־דאל פון דער וועלט! דו האסט דאך פון זיך פערטריבען דאס גרעסטע גליק!"

„אויב דאס וואלט פאר מיר געווען א גליק, ווייסטו דאך נאך ניט, האט ליזא געזאגט צו איהר פאטער, אבער איך אליין ווייס דערגוייל, אז פאר מיר וואלט עס געווען אן אונגליק".

„ווארום, זאג אדרבה, לאמיך הערען", האט די מוטער געפרעגט.

„איך קען איהם צו גוט, מאמע, האט ליזא געענטפערט, איך ווייס זיינע הסרונות אויך, וועהרענד די וועלט קען נור זיינע מעלות; דו ווייסט נאנץ גוט, אז ער איז א שוואכער אין געזונד, דו ווייסט איהם אויך, אז ער איז א גרויסער עקש און מען דארף זיך ניט נארען, ער איז דאך טאקי א קבצן אויך. ער וועט יעצט ענדיגען אן שארפען עפענען אן אפיס, ער וועט זיך דארפען איינשאפען שעהנע קליי־דער און טאקי מיך אויך אויסקליידען, איך אליין האב דאך גארנישט מיט נארנישט, טא פרעג איך פון וואנען וועט ער דאס אלץ נעהמען? ווארום זאל איך איהם פערדרעהען? קאפ, ארונטערהאקען איהם די פליגלען נאך איידער ער פאנגט אן צו פליהען? זאל ער זיך זיין געזונד און שטארק, זאל ער טאקי הייראטהען רייך און אין א בעוואוסטער פאמיליע, וועט ער דאן ניט קענען זאגען, אז צוליעב מיר האט ער געבראכט דעם גרעסטען קרבן".

„אבער וואס געהער זיך עס אן מיט דיר, חכמה מיינע? האט דניאל גע־פרעגט, דו דארפסט דאך עפעס טראכ־טען וועגען אן איינענעם תכלית, וואס דענקסטו אויף מיר קענסטו זיך פערלאי־זען? איך, דיין אריינמאל גארנישט אויפטהון, איך האב קיין עין הרע ניט אזוי פיעל קליינ־וואר אין הויז, איך דאנק דעם אויבער־שטען, אז איך פערדיען געזונ אויף ברויט פאר זיי, אויף א דירה און אויף שיכ־לאך".

„נו און אז ניט מאזעס, איז שוין די וועלט פערפאלען?" האט ליזא געפרעגט.

„די גנב'טע האט שוין עפעס אן אנ־דער העכט, האט זיך די מוטער געווענ־דעט צו'ם פאטער, אנדערש קען דאס ניט זיין!"

דניאל האט אנגעשטעלט זיינע אויי־גען אויף ליזאן.

„עס, פא, איך האב אן אנדער חתן, איך גלויב, אז ער דארף דיר געפעלען ניט וועניגער ווי מאזעס". האט ליזא גע־זאגט רויט ווערענדיג.

„ווער איז ער?" האט דניאל געפרעגט

„דאס איז מיין בעל הבית, דושאזעף הערמאן".

„א רוח זאל אין דיין טאטען אריין! האט דניאל אויסגערופען לאכענדיג, דו ביזט דאך אן אמת'ער מזיק! דאס איז אויך ניט שלעכט, ווי איך בין א איד, דער בחור איז אלרייט, איי לייק הים!"

„האסטו איהם געגעבען דיין ווארט?" האט די מוטער געפרעגט.

„עס איז שוין צווישען אונז אבגע־מאכט און אונטערגעשריבען, האט ליזא געזאגט א פרעהליכע, ווען איהר ווילט, קען איך איהם יעצט שיקן רופען".

„דער יונג איז רייך ווי קורה, האט דער פאטער געזאגט, א ביזנעס־מאן, אזא יאהר אויף מיר אז אן ערלעער בחור אויך, עס זעהט זיך אן, אז ער שטאמט פון א שעהנער הויז, ער קען גוט לערנען".

„מילא, זאל זיין מיט מזל, האט די מוטער צוגעוואונשען, מסתמא איז אזוי בעשערט פון גאט!"

„רבקה! האט דניאל זיך געווענדעט צו זיין אידענע, מאך היינט א גוטען מי־טאג און מיר וועלען איהם רופען אהער, זאל ער מיט אונז מיטעסען אן מיר וועל־ען זיך מיט איהם גוט דורכשמועסען".

„גוט, זאל זיין אזוי, האט די פרוי צוגעשטימט, לויף אריין אין גראסערי, און ברענג מיר א פאאר זאכען וואס איך דארף האבען און דו ליזא קענסט נאך איהם שיקען".

ליזא איז ארונטער אין גראסערי און איינגעקויפט, וואס די מוטער האט איהר געהייסען און טאקי פון דארטען האט זי טעלעפאנירט צו איהר דזשאזעפען, אז אלעס איז ווי געוואונשען און אז איהרע עלטערען האבען איהר יעצט געהייסען איינלאדען איהם אויף מיטאג."

„איך קום באלד מיט דעם ערשטען לופט־באלאן, האט דזשאזעף געענט־פערט, אבער געדענק, אז פאר דיין שנע־לער ארבייט וועל איך דיר געבען א הונ־דערט קושען, אויב דו ווילסט מיר דאס ניט פערשפרעכען געה איך ניט פון ארט".

„עס וועט זיין רעכט, האט ליזא געענטפערט, דו וועסט אביסעל ארונ־טערלאזען פון פריין און מיר וועלען זיך מסתמא אויסגלייכען".

„נעה איך שוין ארויס פון הויז, טהייערינקע, גור ביי!"

א שטונדע שפעטער איז שוין הער־מאן געווען ביי דניאל'ן אין הויז, ער איז בעגעגנעט געווארען פון ליזאן, וועלכע האט איהם אויסגעעפענט די טיהר און אריינגעפיהרט אין עס־צימער.

זי האט איהם פארגעשטעלט פאר איהר מוטער, וועהרענד איהר פאטער איז צו איהם צוגעקומען ווי אן אלטער בע־קאנטער און איהם אבגעגעבען א שעהנעם ברייטען שלום עליכם.

הערמאן האט זיך געפיהלט גאנץ פרעהליך און יום טוב'דיג, איבערהויפט האט איהם געפרעהט ליזאם שעהנער אויס זעהען, אין איהר נייער עלעגאנטער דרעס מיט איהרע אויסגעקוקט ווי אן עכטע פרינצעסין.

"וואס הערט זיך גוטעס?" האט דניאל א פרעג געטהון.

„עס הערט זיך, מר. קרעמער, אז מארגען וועט זיין איבער גאנץ ענגלאנד און גרויס בריטאניען, מאנטאג". האט הערמאן געענטפערט וויציג.

אלע האבען זיך לוסטיג צולאכט.

„ניט קיין שלעכטע נייעס", האט ליזאם מוטער פריהליך בעמערקט.

„דאס איז שוין גאר גוטע נייעס, פ א ר א י ה ם, האט דניאל צוגע־לענט, ער וועט מארגען פערשטעהסטו מיך אריינלייזען א שעהנע פאאר צעהנד־ליג פונט, פאר מיר אבער איז דאס א קנאפע שמחה, מאנטאג פאנגט זיך ווי־עדער אן מיין גלות, מאנטאג דארף מען זיך ווידער ברעכען די פיס און נעהן טרעווולען".

„עס טהוט מיר לייד, וואס איך האב אויך אריינגעבראכט אין א טרויערי־גער שטימונג, האט הערמאן בעדויערט, אבער ניט מייארגט ר' דניאל! מיר לע־בען אלע דא אויף דער וועלט ניט מיט אונזער ווילען און ניט ווי מיר וואלטען געוואונשען, אזא איז מיר אלטע פעקלער, איך האב בעסער פעקלער, אדער בעסער געזאגט, איהר האט שוין דעם פעקעל און איך וועל איהם ערשט האבען אביסעל שפעטער".

„אויב אזוי האסטו רעכט, מען דארף טאקי ניט גראמבלען, האט דניאל געזאגט, נאך אלעמען איז א דאנק גאט, עס פעהלט מיר גארנישט אויסער אביסעל פרנסה, כא! כא! כא!"

„עס וועט זיין פרנסה אויך, ניט גע־דאנקט'עט ר' דניאל!"

„נו מסתמא! וואס דען? גאט איז אך ניט געשטארבען.'

„הכלל, ר' דניאל, איהר ווייסט דאך שוין נאך וואס איך בין צו אייך געקומען, איך וויל אייער טאכטער מעהר ניט צאה־לען קיין געהאלט, איך וויל זי זאל אריינ־טרעטען אין מיין געשעפט אלס שותף.'

„אויב עס איז פון גאט, זאל עס זיין מיט לייק". האט דניאל געענטפערט.

„אלעס איז פון גאט, ווען ניט גאט וואלטען מיר דאך גאר אויף דער וועלט ניט געווען," האט רבקה צוגעלעגט.

„לאמיר פרעגען די כלה, האט דניאל געזאגט, וואס זאגסטו טאכטער, ווילסטו ווערען א כלה פאר מר. הערמאנען?"

ליזא איז בשעת מעשה געשטאנען מיט דער מוטער און געהאלפען צוגרייטען צו'ם טיש, זי האט אנגעהאנגען אויף זיך א ווייסען פארטוכל און זי איז גע־ווען פערטיעפט אין צושניידען עטוואס אויף א טעלער.

דערהערענדיג איהר נאמען האט זי זיך א קעהר געטהון צו'ם טיש.

„וואס זאגסטו פא?"

„איך פרעג, אויב דו ווילסט ווערען א כלה פאר מר. הערמאנען".

ליזא איז רויט געווארען און שטארק פערשעמט, זי האט זיך אבער ניט פער־לארען און שנעל געענטפערט:

„אן מיר וועט ניט זיין קיין אבהאלט, איך מוז פאלגען וואס דער בעל הבית הייסט מיר".

„אויב אזוי האב איך טאקי מורא צו ווערען אויס בעל הבית". האט הערמאן געזאגט אין שפאס.

ליזא איז דערווייל צוגענאנגען צו'ם טיש מיטבערענדיג עפעס אויף א טע־לער.

דניאל האט אנגעכאפט מיט איין האנד הערמאנס האנד און מיט דער צווייי־טער האנד ליזאם און העכסט בעגייסטערט אויסגערופען:

„קינדערלאך! איך ווייס אייך גליק און לאנגע יאהר, גאט זאל געבען איך זאל דערלעבען פון אייך גרויס נחת!"

ער האט זיך גלייך צוקושט מיט זיין טאכטער און באלד טאקי אויך מיט'ן חתן.

ליזא איז גלייך צוגעלאפען צו דער מוטער און אומארמענדיג זי, האבען זיי זיך ביידע צוקושט און צוואוויינט.

„הויבט זיך אן מיט ווייבער! האט דניאל געזאגט צו הערמאנען, נור עפעס איז שוין טרעהרען!"

„זאל אייך זיין מזל טוב און מיט מזל זאלען מיר אלע לעבען!" האט די פרוי געזאגט צום חתן מיט דער כלה.

„אויב אזוי מעגען מיר שוין מאכען א שנאפס, האט געזאגט דניאל, דערלאנג רבקה לעבען, אביסעל פסח'דיגע משקה און עפעס צובייסען".

מען האט געטרונקען לחיים און עס איז געווארען פרעהליך.

דערהערט עפעס לחיים און מזל טוב ווינשונגען, האבען די קינדער אנגע־פאנגען אריינצוקומען אין עס־צימער.

זיי האבען זיך די גאנצע צייט גע־שפיעלט אין בעד־רום און האבען גאר ניט געוואוסט וואס דא קומט פאר.

„איך קען דיר פארשטעלען מיינע קדישים, האט דניאל געזאגט צו הערמא־נען, אט זענען זיי דא אלע, קיין עין הרע זיבען שטיק, און אלע וואוילע קינ־דערלאך, לעבען זאלען זיי מיר און גע־זונד זיין".

„די קינדערלאך זענען ווירקליך גע־ווען זעהר שעהנינקע און רייך אנגעטאהן, רבקה איז געווען א אידענע א גרויסע בריה און זי האט געפיהרט איהרע אלע קינדער ארעם אבער זויבער.

„דאס איז ליזאם חתן, האט דניאל צו זיי געזאגט, געהט צו קינדערלאך, גיט איהם שלום עליכם.

הערמאן האט מיט זיי מיט אלעמען געטשעקט הענדס, די צוויי קלענערע מיידלאך האט ער ארויפגענומען אויף די קניה און א קוש געטהון זיי אין די בעקע־לאך.

„זעהט שעהנע קינדערלאך, מר. קרע־מער, איהר מעגט מיט זיי שטאלץ זיין", האט הערמאן בעמערקט.

ער האט נאכהער איבערגעפרעגט זייערע נעמען און ער האט זיי אויף גע־מוזט זאגען זיין איינענעם נאמען.

די קלענסטע קינד, א מיידעלע פון דריי יאהר, איז פערבליבען שטעהן גע־גען דעם נאסט, זי האט גאר פון איהם ניט געוואלט אוועקגעהן.

„גלייכסטו ליזאם חתן?" האט די מוטער זי געפרעגט.

„א נייס חתן, האט די קליינינקע געענטפערט, ער האט א שעהנע טאי".

אלע האבען זיך צולאכט.

מען האט באלד דערלאנגט צו'ם טיש אלע האבען זיך צוזעצט עסען און ליזאם האט זיך אוועקגעזעצט נעבען איהר חתן.

זי האט איהם בעדיענט און אלעס דערלאנגט צום האנד. הערמאן האט זיך געפיהלט זעהר גליקליך, ער האט זיך פאר א לאנגער צייט שוין ניט געזעהען ארומגערינגעלט מיט פאמיליע און דיע־זען מאל האט זיך איהם אויסגעדרעהט, אז ער זיצט ביי זיינע אייגענע עלטערען אין הויז, ארומגערינגעלט פון זיינע אייגענע ברידער און שוועסטער.

נאך'ן עסען, איז הערמאן מיט ליזאן אריין אין פארלאר און זיי האבען זיך פארבראכט נאנץ פרעהליך. ליזא האט איהם געצייגט פיעלע בילדער אין זייער פאמיליען־אלבום. זי האט איהם אויך בעגעהלט דעם פריי וואס ער האט זיך מיט איהר־בעדונגען פאר זיין קומען צו איהר, די הונדערט קושען און שפעס נאך־מיטאג זענען זיי ביידע ארויס אין גאס שפאצירען.

דיעזער שפאציר־נאנג איז געווען אן אפענע ערקלערונג פון זייער פערלאי־בונג, זיי זענען גענאנגען גערעדט און צו א יט עטליכע בעקאנטע וואס האבען זיי בעגעגענט, האט הערמאן פארגעשטעלט ליזאן אלס זיין כלה.

ער האט זי אין אבענד געבראכט צור־ריק איהיים און ער איז שוין פערבליבען אין הויז פאר סאפער.

נאך סאפער האט די נאנצע פאמי־ליע פערבראכט עטליכע שטונדען זעהר לוסטיג, די קינדער האבען געטאנצט און געזונגען, די קליינווארג האט זיך געלאזט פערהערען וואס זיי האבען געלערענט אין סקולה און הערמאן האט זיי געשענקט קליין־געלד פאר זייער גוט לערנען זיך.

א זייגער נייז זענען די קינדער אוועק שלאפען און אין עס־צימער זענען פער־בליבען די גרויסע, דניאל, זיין פרוי, ליזא און הערמאן.

„מר. קרעמער! האט איהם הער־מאן דאן געזאגט, איך וואלט וועלען מיר זאלען יעצט בעשטימען א צייט פאר דער חתונה, איך גלייב ניט אין אבציהען א שדוך, איבערהויפט ווען מיר קענען זיך אזוי גוט; איך קען אייך, איהר קענט מיך און אייער טאכטער קען איך שוין אויך זעהר גוט, עס וואלט דעריבער גע־ווען ראכהזאם, אז מיר זאלען די חתונה אבלעגען אויף א קורצער צייט, אזוי אז איך זאל זיך קענען איינארדענען אהיים און פסור ווערען פון גלות־באדרדער".

„פון מיין זייט, בין איך גרייט אפי־לו מארגען, האט דניאל געזאגט, איך קען מיין קינד אבצעהלען דעם נדן, שוין, דיעזע מינוט, און מעהר ווי איך קען איהר געבען היינט, וועל איך איהר אי־ר בער איאהר אויך ניט קענען געבען, טא וואס איז מיר דער אונטערשייד ווען די חתונה זאל ניט זיין".

„איך ווייס עס, ר' דניאל, האט הערמאן געענטפערט מיט א שמיכעל, איך ערווארט פון אייך ניט קיין נדן און איך ווייס, אז איהר קענט אפילו די חתונה הוצאות ניט ליידען, איך וועל אייך דע־ריבער מאכען א פארשלאג, אויב איהר ווילט מיך אויסהערען".

„מיט'ן גרעסטען פערגעניגען! רייד! איך וועל אנגעהמען דיין פארשלאג, ווייל איך ווייס, אז איך קען מיך אויף דיר פערלאזען".

„אלזא הערט מיך אויס, האט הער־מאן געזאגט, איך וויל, אז ליזא זאל מעהר אין סטאר ניט קומען, איך גיב איהר א מאנאט צייט זי זאל זיך גוט אויס־רוהען און ערהאלען, דאן קען זי דורך'ן מאנאט אנגרייטען זיך די גויטיגע קליידער וואס זי דארף, איך וועל איהר שוין געבען דאס געלד דערצו, דערפאר אבער פערלאנג איך, אז אונזער חתונה זאל זיין אהן קיין שום פוסטע צערעמאניעס, דאס הייסט אהן טומעל, איך וויל שטעלען א חופה און ניט מעהר, איך האב פיינד צו זעהן אויף פרעמדע חתונות און איך וויל ניט זעהען ווי פרעמדע וועלען זיך מאכען משוגע אויף מיין אייגענער חתונה. איך פערלאנג פון אייך, אז איהר זאלט דער־צו איינשטימען, איך ווייס, אז פאר אייך איז דאס אביסעל אונאנגענעהם, עס איז אייער ערשטע קינד, איהר וואלט געווייס וועלען פייערען איהר האכצייט מיט פראכט און גלאנץ ווי עס פיהרט זיך דא ביי אלע חשוב'ע בעלי בתים, איך בין אבער שטרענג דאגעגען און וויל בעשטאהן אויף דיעזען פונקט מיט מיין גאנצער מאכט. אונזער חתונה זאל זיין אזוי פרי־וואס ווי מעגליך, ניט א שטיקעל לעקאך, ניט אביסעל בראנפען, איך דארף דאס ניט און דערפאר וועל איך זעהען, אז איהר, ר' דניאל זאלט מעהר ניט דארפען פערלען און טרעווולען, איך וועל פאר אייך קויפען א שטיקעל ביזנעס אין שטאדט און וועל שוין זעהען איהר זאלט פערדיענען, אייער פרנסה בכבוד, איהר ביזנעס איהר גלייכט, איך בין צופרידען צו אנרויסהעלפען אייך מיט צוויי ביז דריי הונדערט פונט, געפינט עפעס אויס און לאזט מיר וויסען, וועל איך עס פאר אייך איינהאנדלען און איהר וועט זיכער קע־נען האבען פרנסה אן לעבען בכבוד, איהר יעצט זאגט מיר אויב איהר זענט איינשטי־מיג".

ביי דניאל'ן און זיין פרוי האבען זיך דערשטעלט טרעהרען אין די אייגען. זיי האבען זיך אליין ניט געגלויבט, אז זיי זאל בעשערט זיין אזא ציק, זייער לי־זאטשקע האט זיי יעצט פערשאפט אי כבוד אי געלד. דניאל האט אנגעכאפט הערמאנען ביי די הענט און איהם הערצ־ליך בעדאנקט, ער האט איהם דאביי געזאגט, אז ער איז צופרידען צו טהון ווי איהם אליין, קערמאנען געפעלט.

„דאן איז צווישען אונז אלעס גע־שלאסען, האט הערמאן געזאגט צופרי־דען, ליזא פערבלייבט אין דער היים, ווען זי זאל זיך גוט ערהאלען, לאזט זי שלאפען שפעט, גיט איהר גוט עסען און טרינקען, איהר געהאלט וועט זי בעקר־מען ווי בעפאר", האט ער צוגעלעגט מיט א געלעכטער.

די גליקליכע פאמיליע איז נאך גע־זעסען א קורצע ווייל און הערמאן איז דאן אוועק צו זיך אהיים.

פאר'ן אוועקגעהן, האט ער געבעטען ליזאן, זי זאל צו איהם צוקומען אין סטאר צוויי אדער דריי אזייגער נאך מי־טאג, ווייל ער דארף מיט איהר צו־גען אן ארויסנעהמען מערידזש־ליי־סענס און דאביי האט ער אויף געפרעגט דניאל'ן אויב ער איז צופרידען מיט מען אין סטאר ליזאם פלאץ פאר דעם מאנאט וואס זי וועט זיצען צו הויז, ווייל ער אליין, הערמאן הייסט עס, וועט דאורט'ן מאנאט זיין פערנומען מיט פער־שיעדענע קליינינגקייטען, צו איינריכטען א היים פאר זיך, איינקויפען הויז־ווירט־שאפט און דאס גליכען.

נאטירליך האט דניאל איינגעשטימט דערצו, ער האט גוט געוואוסט יעדען אר־טיקעל וואס געפינט זיך ביי הערמאנען אין סטאר, ער האט געוואוסט די פריי־זען און וואו עס ליגט, ער האט דערי־בער געקענט פערנעהמען הערמאנס פלאץ פון דער ערשטער מינוט וואס ער זאל זיך שטעלען אין סטאר.

אויף מארגען איז דניאל געקומען אין סטאר און ער האט זיך אוועקגעשטעלט צוזאמען מיט זיין צוקינפטיגען איידעם הינטער'ן קאנטאר. די פיעלע קאסטימער האבען זיך שטארק געוואונדערט איבער דעם, זיי האבען זיך נאכגעפרעגט וואו איז ליזא, און הערמאן האט זיי דערצעהלט, אז ליזא איז יעצט געווארען זיין כלה, זי וועט צוריק קעהרען אין סטאר נאכדעם, ווי זיי זיי וועלען הייראטהען.

אלע האבען איהם אבגעגעבען מזל טוב, מען האט דאס זעלבע געטהון מיט דעם אלטען דניאל'ן, די פיעלע פערדלער האבען ליזאם קאסטער גוט געקענט און זיי האבען איהם ליעב געהאט, ער איז געווען א גוטער מענש אין שטענדיג מיט א פרעה־ליכען פנים, מיט א ווץ און מיט א גע־לעכטער, די פערדלער האבען איהם גוט פערגונען זיין גליק און זיי האבען איהם צוגעוואונשען צו דערלעבען פון זיין איי־דעם פיעל נחת.

נאך מיטאג איז אנגעקומען ליזא און הערמאן איז מיט איהר אוועק נאך מער־רידזש לייסענס, פון דארטען איז ער מיט איהר אריין אין א גרויסען האלסויל פון ד'שולערי און איינגעקויפט פאר איהר נאנץ שעהנע כלה־מתנות.

ער איז אויך ארין מיט איהר אין א גרויסען שניידער־געשעפט און געהייסען זיי פערטיג מאכען פאר איהר אלעס וואס זי וועט ארדערען און די ביל צושיקען צו איהם אין סטאר.

דארטען האט ער ליזאן איבערגעלאי־זען און ער האט איהר געהייסען צו אר־דערען זיך אלץ וואס זי האט נויטיג.

„די דארפסט זיך פאר מיר ניט שעהמען, ליזא, האט ער צו איהר גע־זאגט, איך וויים אז די פערמאגסט קיין זאך ניט, די מוזט האבען פון אונטער־וועש ביז א מאנטעל, ארדער אלעס וואס די דארפסט אזוי ווי די וואלסט עס געטהון פאר דיינע אייגענע געלד, עס פעהלט מיר ניט, איך האב גענוג קעש, איך וועל עס בעצאהלען מיט דעם גרעסטען פערגעני־גען, איך וויל אז די זאלסט זיך בעקליי־דען ווי מיט דיר מיזען אריינקומען אין אייר־ניגע רייכע היזער, פערלאנג איך, אז די זאלסט זיין געקליידעט נאך דער לעצ־טער מאדע און אין דאס שעהנסטע און בעסטע, קארג ניט און די זאלסט זיך ניט ענטזאגען קיין שום זאך צוליעב דער פריז".

ליזא האט אויף איהם געקוקט מיט דאנקבארע אויגען און זי איז פערבליבען אין שלאץ אליין. הערמאן האט זיך גע־איילט ערגעץ אוועקצוגעהן.

ליזא האט זיך אין דער שניידער־סטאר געארדערט א פאאר דרעסעס און א געוועהנליכען מאנטעל. זי האט ניט גע־נומען אין אכט הערמאנס רייד אבוואהל ער האט איהר ערלויבט צו אויסגעבען אזוי פיעל געלד ווי זי וויל און איך, האט זי פון דעסטוועגען בלויז געאהדערט בילינע קליידער, אזוי אז דער נאנצער ביל האט בעטראפען קארגע צוואנציג פונט.

זי איז פון דארטען אוועק צוריק אהיים און דערצעהלט איהר מוטער פון אלעס וואס זי האט דורך'ן טאג דורכגע־מאכט, זי האט אויך געצייגט איהרע כלה מתנות.

איהר מוטער רבקה איז שיעור ניט געהלשט פון גרויס איבעראראשונג, אויף אזעלכע מתנות פאר איהר טאכטער האט זי זיך ניט גערעכנט.

ליזא האט איהר געצייגט א שעהנעם רימעניטענעם רינג מיט א גרויסען ווייי־סען דימענט. א קאסטבארען זייגערל מיט א שעהנער קייט; א ברוסט־פין בע־זעצט מיט דימענטען; א רייבען בראס־לעט בעזעצט מיט גרויסע טהייערע פערל א פאאר אויערינגלאך מיט צוויי גרויי־סע דימענט־שטיינער.

„דאס מוז בעטרעפען אן אוצר, האט די מוטער געזאגט מיט פרייד־ענס־טרעהרען אין די אויגען, טראג עס, מיין קינד, געזונטערהייט און גאט זאל געבען, דו זאלסט פערבליבען אן אויביגע נעשיד'טע!"

ליזא האט איהר נאכהער דערצעהלט וועגען הערמאנס גוט־הערציגקייט, ווי ער האט איהר ערלויבט צו אויסגעבען אזוי פיעל געלד ווי זי וויל און אליין פון דער פיעל, זי האט ניט גע־נומען אין אכט הערמאנס רייד אבוואהל ער האט איהר ערלויבט צו אויסגעבען אזוי פיעל געלד ווי זי וויל און אליין פון דער פיעל.

„האסטו דארטען א סך געספענט?" האט די מוטער געפרעגט.

„ניין, בלויז א צוואנציג פונט". האט ליזא געענטפערט.

דו האסט גוט געטהון, מיין קינד, האט איהר די מוטער געזאגט, ער אליין, מעג ספענדען וויייפיעל ער וויל, אזוי לאנג אבער ווי ער האט עס איבערגעלאזען צו דיין אייגענעם פערשטאנד, האסטו איהם געדארפט צייגען, אז דו ביזט ניט קיין אויסברענגערין".

פארנאכט איז דער פאטער מיט הער־מאנען געקומען אהיים און אלע האבען זיך געפרעהט מיט ליזאם כלה־מתנות, די קלענסטע מיידעלע איז הויך, האט צוגע־כאפט די איירינגלאך און בשום אופן ניט געוואלט אוועקגעבען, מען האט עס איהר נעמוזט אנטהון אויף איהרע אויערען און אלע האבען זיך געהאלטען ביי די זייטען לאכענדיג פון דער קליינער קאקעטע.

אביסעל שפעטער, זוען הערמאן איז געזעסען מיט ליזאן אליין אין פראנט־רום, האט ער זי געפרעגט וואס זי האט זיך געארדערט ביים שניידער.

ליזא האט איהם דערצעהלט מיט התפעלות וועלכע צוויי שעהנע דרעסעס זי האט זיך געארדערט און וועלכען מאנ־טעל.

הערמאן האט זיך צולאכט און איהר געזאגט, אז זי איז א נאאר, מיט אזא טואלעט קען זי איהם מאכען אונגליקלאך.

„וואס־מיינסטו דערמיט?" האט איהם ליזא געפרעגט פערוואונדערט.

„נאר איינפאך, דו וועסט מיר רו־איינירען מיין קרעדיט, האט איהר הערמאן געענטפערט, איך וועל מיט דיר וועלען ארויסגעהן צו מיינע האלסייליער און פאר־שטעלען דיך פאר זיי, דענקסטו אז איך קען דיך אנטהון אין א ביליגען מאנטעל וואס יעדער שאפ־מיידעל טראגט?"

„אבער הערמאן! האט ליזא אויס־גערופען, איך וויל ניט דו זאלסט אויף מיר פערספענדען אזא אוצר, איך בין דאך אן ארימע מיידעל, איך קען זיך נאר ניט פערגינען אזעלכע זאכען ווי דו דענקסט".

„כא! כא! כא! האט הערמאן געלאכט, דו האסט גוט געטהון, מיין קינד, מעג ספענדען וויייפיעל ער וויל, אזוי לאנג אבער ווי ער האט עס איבערגעלאזען צו דיין אייגענעם פערשטאנד, האסטו איהם געדארפט צייגען, אז דו ביזט ניט קיין אויסברענגערין".

„ווען איך נעהם ארונטער מיינע עסס־טער צו צייגען וואס פאר א שעהנע היים זי פיקסט זיך איין.

"דו ביזט א גליקליכע, האט צו איהר די מוטער געזאגט. דו ביזט געבארען מיט אן איי־גענעם בלייבט מיר קרוב צו זעבציג פונט א וואך ריינער פראפיט".

ליזא האט זיך גוואלדיג געוואונדערט.

„זעבציג פונט א וואך! איך פלעג דאך דאס אין א יאהר ניט פערדיענען!"

„איך פלעג עס אויך ניט אלע מאל פערדיענען, בלויז לעצטען יאהר האב איך אנגעפאנגען אזוי פיעל צו ליזען, אבער אמאהל פלעג איך אויך פערדיענען צוואנציג, פינף און צוואנציג פונט א וואך", האט הערמאן געזאגט צו איהר.

ער האט דאביי ארויסגענומען פון זיין בוזים טאש א באנק־ביכעל און געצייגט איהר די אינטערעסטע שורה.

„אך! דו ביזט דאך טאקי א גרוי־סער נגיד", האט ליזא אויסגערופען.

„עס זענען דא־דייבערע פון מיר אין לאנדאן. האט הערמאן געזאגט מיט א שמייכעל, אבער פאר א יונגען מאן אין מיינע יאהרען און א געוועזענעם קאנטרי־טרעווולער, איז דאס ניט שלעכט, אמת?"

„ס'איז שוין גאר גוט, דושאזעף, האט ליזא געזאגט מיט שטרענגע־קייט, דו ביזט א ערלעכער מענש, אבער ווי דו האסט מיר אויסגעבען אזא פיעל געלד, מעג איך דאך שוין זאגען א דעה אויף איהם, זאג איך דיר טאקי, אז איך בין שטרענג געגען דעם, אז דו זאלסט אויף מיר ספענדען אזוי פיעל געלד פון א נ נ ז ע ר קא פ י ט א ל.

„דו ביזט אבער א בעל הבית'טע נור אויף דיין העלפט, האט הערמאן געזאגט מיט א שמייכעל, אויף מיין העלפט האס־טו קיין דעה ניט, איך וויל דאס ספענ־דען פון מיין העלפט, פערשטעהסטו?"

ליזא האט געמוזט נאכגעבען, און נאך דעם זעלבען אבענד איז ער אין מיינע יאהרען און א געוועזענעם קאנטרי־טרעווולער, איז דאס ניט שלעכט, אמת?"

„ס'איז שוין גאר גוט, דושאזעף, האט ליזא געזאגט מיט שטרענגע־קייט, דו ביזט א ערלעכער מענש, אבער ווי דו האסט מיר אויסגעגעבען אזא פיעל געלד, מעג איך דאך אויף דיר אויסגעבען אזוי פיעל געלד אויף שמאטעס".

„איך בין ניט אזא אויסברענגער ווי דו דענקסט, ליזא, האט איהר הערמאן גע־ענטפערט, אבער דאס וואס איך האב אויף דיר אויסגעגעבען, איז ניט אויף שמאטעס, איך האב דאס געקויפט פאר מיין כלה, און איך זאג דיר, אז דו ביזט עס ווערטה, דו האסט זיך פון מיינטוועג אן ענטזאגט פון אלע יונגען־מאן, וואס אנדערע מיידלאך וואלטען זיך שעצען גליקליך איהם צו הייראטהען".

„איך האב דאס געטהון פון מיינט־וועגען מעהר ווי פון דיינטוועגען, האט ליזא געזאגט, ווען איך ליעב דיך ניט, וואלט איך עס ניט געטהון".

„אויב דו ליעבסט מיך, פערדיענסטו דאך געוויס, איך זאל דיך שענקען אויס־קליידען". האט הערמאן געענטפערט.

די פאגענדע עטליכע וואכען, פלעגט הערמאן נאנץ וועניג צייט פערברענגען אין סטאר. ער האט זיין נאנצען געשעפט איבערגעלאזט אויף זיין הענד פון זיין צו־קינפטיגען שווער און ער אליין האט זיך אבגעגעבען מיט איינקויפען בעל־הביתיש־זיין פאר זיין נייעם היים.

ער האט זיך געדרונגען א שעהנעם פלעט ניט ווייט פון זיין סטאר און צוזאמען מיט ליזאן איז ער יעדען טאג ארומגענגען זוכען די נויטיגע ארטיקלען וואס זיי האב־בען געדארפט האבען פאר יעדען צימער.

ליזא האט געהאט צו זאגען וועגען די מעבעל און קיך־ארטיקלען. וועגען די נויטווענדיגקייטען פון די הויז־ווירטה־שאפט, ווערענד הערמאן האט זיך מעהרס טעגס אבגעגעבען מיט דער לוקסוס־זייט פון זיין היים. ער האט נאכגעקוקט אלע רייכע בילדער־געשעפטען און קונסט־שע־פער און ער האט זיך אויסגעקליבען עט־ליכע זעהר אינטערעסאנטע אויל־בילדער ווי אויך פערשיעדענע בראנזענע פיגורען און אנטיקזאכען.

יעדער ארטיקעל איז געווען פון די בעסטע וואס זיי האבען געקומען בעקומען, און ווען זייער הויז איז שוין געווען פאל־שטענדיג אויסגעפיקסט, איז עס געווען א וואהרער גן עדן אויף דער וועלט, רייך, שעהן און געשמאקפאל.

ליזא האט זיך געפיהלט אין זיבעטען הימעל. זי האט זיך געפיהלט די גליקליכס־טע אויף דער וועלט און זי האט געבראכט אין איהר צוקונפטיגער היים, איהר מר־